

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 13 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Donato Šerno ir Ėgidijos Tamošiūnienės, susipažinusi su 2023 m. birželio 28 d. paduotu **ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Omberg“** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 13 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė UAB „Omberg“ padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 13 d. nutarties peržiūrėjimo kasacine tvarka civilinėje byloje pagal ieškovės UAB „Omberg“ ieškinį atsakovei UAB „Plieno fortas“ dėl sumokėto avanso grąžinimo, trečiasis asmuo BUAB „Glasma service“.

Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovė kasaciniame skunde nurodo kelianti sutarčių teisės taikymo ir aiškinimo klausimą, ar šalys susitarimu dėl trečiojo asmens teisės įvykdyti prievolę gali susitarti dėl sąlyginio reikalavimo perėjimo trečiajam asmeniui įvykdžiusiam prievolę, susiejant reikalavimo perėjimą su sąlyga dėl rangovo (asmens už kurį įvykdyta prievolė) nemokumo, taip pat prievolę už kitą asmenį įvykdžiusio asmens (ieškovo) teisės reikalauti sugrąžinti pinigų, kaip nepagrįstą praturtėjimą, atsiradus susitarime nustatyta sąlyga dėl rangovo nemokumo bei skolininkui (atsakovui) neperdavus prekių nei reikalavimą įgijusiam asmeniui (ieškovui), nei pradiniam kreditoriui (rangovui).

Ieškovė paaiškina, kad ji, kaip trečiasis asmuo, sutiko įvykdyti pirkejo UAB „Glasma service“ prievolę UAB „Plieno fortas“ pagal gamybos sutartį. Kadangi gamybos sutartinis buvo užsakyti plieno gaminiai, kuriuos UAB „Omberg“ turėjo panaudoti vykdamą rangos sutartį su ieškove, šalys susitarė, kad tuo atveju, jei rangovė tinkamai vykdys rangos sutartimi prisiuntus įsipareigojimus ieškovės naudai, tai ši suma sumokėta pagal gamybos sutartį bus įskaitoma kaip avansinis mokėjimas pagal rangos sutartį, tačiau rangovei tapus nemokia ir neįvykdžius savo įsipareigojimų pagal rangos sutartį, reikalavimas pagal gamybos sutartį, t. y. teisė reikalauti perduoti pagamintus plieno gaminius, pereis ieškovei UAB „Omberg“. Tai, kad šalys susitarė, jog reikalavimas pereis tik tuo atveju, jei UAB „Glasma service“ taps nemoki, yra sutarčių laisvės principo išraiška, leidžianti šalims susitarti dėl sąlyginių prievolių, t. y. susiejant teisių ir pareigų atsiradimą su sąlyga, kuri neaišku, ar įvyks ateityje. Ginčo atveju UAB „Plieno fortas“ plieno gaminių neperdavė UAB „Glasma service“, UAB „Glasma service“ tapo nemoki ir neatliko rangos sutartyje numatytų darbų, susijusių su plieno gaminių sumontavimu ieškovės statomame pastate, tad įvyko sąlyga, po kurios UAB „Omberg“ perėjo reikalavimas į UAB „Plieno fortas“ pagal gamybos sutartį dėl gaminių, kuriuos jis apmokėjo, perdavimo.

Priešingai nei sprendė teismai, ginčo susitarimu šalys prisiėmė priešpriešines tarpusavio teises ir pareigas, t. y. susitarimo tikslas nebuvo ieškovei tik atlikti 50 000 Eur mokėjimą atsakovei. Atsakovė susitarimu taip pat įsipareigojo įvykdyti jame nurodytas prievoles, tačiau šių prievolių įvykdymas byloje neįrodytas. Ieškovė su ieškiniu pateikė įrodymus, kad pagal susitarimą savo įsipareigojimus pervesti 50 000 Eur avansą atsakovei yra įvykdžiusi. Tuo tarpu atsakovė savo prisiimto įsipareigojimo dėl medžiagų 50 000 Eur sumai pristatymo rangovei (trečiajam asmeniui UAB „Glasma service“) nėra įvykdžiusi ir nepateikė jokių šios prievolės įvykdymą galinčių patvirtinti įrodymų.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl jame nurodytų teisės normų pažeidimo, turintys esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, bei nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Kasacinį skundą atsisakius priimti, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokeskis (CPK 87 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 5 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovei uždarajai akcinei bendrovei „Omberg“, j. a. k. 303084953, 975 (devynių šimtų septyniasdešimt penkių) Eur žyminį

mokestį, sumokėtą 2023 m. birželio 21 d. AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 35.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai   Gražina Davidonienė

Donatas Šernas

Egidija Tamošiūnienė